

Nedre Eiker kommune
Nærhet til alt og muligheter for alle

Kommuneplanens handlingsdel 2016-2019

Nedre Eiker 7. oktober 2015

Innhold

Forord.....	3
1. Kommuneplanens handlingsdel	4
1.1 Handlingsdelens plass i kommuneplanen	4
1.2 Kunnskapsgrunnlag og bakgrunnsdokumenter.....	7
1.3 Nedre Eikers visjon, strategiske prinsipper og satsingsområder	9
1.4 Valg og prioritering av tiltak	10
1.5 Videre oppfølging og rullering av handlingsdelen.....	11
2. Handlingsprogram	12
2.1 Folkehelse.....	12
2.2 Fortetting og stedsutvikling.....	16
2.3 Miljø og infrastruktur	18
2.4 Næringsliv og arbeidsplasser.....	20
3.4 Tjenester og produksjon.....	21
3. Kommunale planer som støtter opp om satsingsområda.....	23

Forord

Nedre Eikers samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 28. januar 2015. I samfunnsdelen fikk kommunen ny visjon, "Nedre Eiker – nærhet til alt og muligheter for alle", og folkehelse ble utpekt som hovedsatsingsområde. Handlingsdelen du nå sitter og leser blir et viktig dokument for å følge opp den nye kursen.

Å utarbeide en handlingsdel og koble denne opp mot budsjett og økonomiplan er nybrottsarbeid for kommunen. Handlingsdelen skal samkjøres med budsjett og økonomiplan over tid. Arbeidet begynner nå med en handlingsdel som gir retning ved utarbeiding av mål og måleindikatorer i administrasjonens etatsplaner. På denne måten vil handlingsdelen gi føringer for etatenes økonomiske vurderinger og prioritering av tiltak. Det er derfor av stor viktighet og et klart lederansvar at handlingsdelen blir et aktivt dokument både for etater og virksomheter.

Som førstegenerasjonsplan forventer vi ikke at alt er på plass i handlingsdelen, og vi vil trolig stå overfor flere utfordringer. Hva fungerer og hva fungerer ikke? Konstruktive tilbakemeldinger og samarbeid blir viktig for å videreutvikle planen og få til en god kobling opp mot budsjett og økonomiplan. Det er viktig at vi jobber sammen for å nå målene i samfunnsdelen!

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "S. Englund".

1. Kommuneplanens handlingsdel

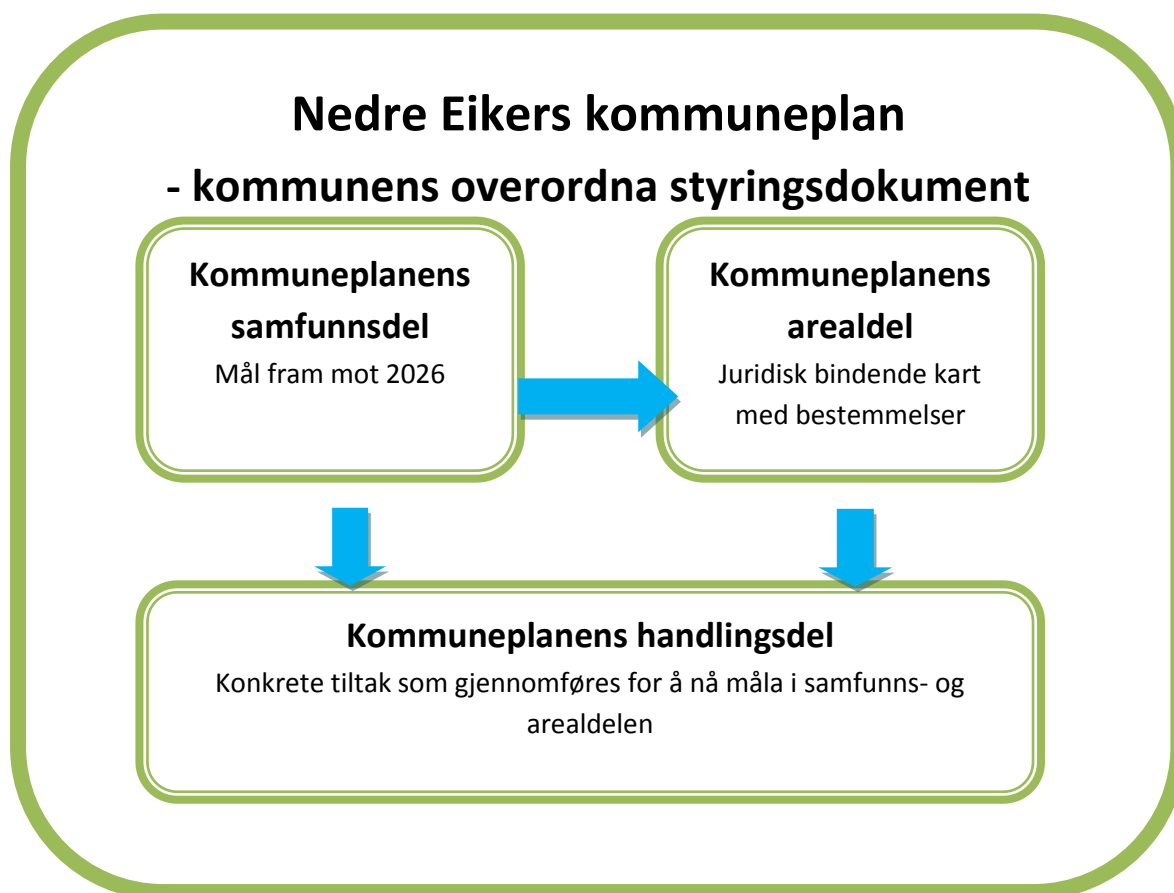
1.1 Handlingsdelens plass i kommuneplanen

Kommuneplanen er Nedre Eikers langsiktige, overordna styringsdokument og består av to deler, en samfunnsdel med tilhørende handlingsdel og en arealdel. Her fastslås viktige satsingsområder, mål og oppgaver for kommunen fram mot 2026.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordna styringsdokument. I samfunnsdelen belyses langsiktige utfordringer samtidig som det settes mål for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon for de neste 12 åra.

Kommuneplanens arealdel omfatter hele kommunen og er et juridisk bindende kart med tilhørende bestemmelser og planbeskrivelse, hvor det gis rammer og betingelser for hvilke nye tiltak som kan iverksettes og ikke. Forutsetninger og føringer for arealdelen gis i samfunnsdelen.

Kommuneplanens handlingsdel viser hvordan kommunen skal følge opp samfunns- og arealdelen. Det er her vi finner prioriteringene og de konkrete tiltaka som må gjennomføres for å nå måla. Handlingsdelen rulleres årlig og samkjøres med kommunens budsjett og økonomiplan. Administrasjonen rapporterer årlig til formannskapet og kommunestyret med utgangspunkt i handlingsdelen. Rapportering skjer i forbindelse med rulleringa.

Kommunens budsjett og økonomiplan rulleres og vedtas årlig og samkjøres med kommuneplanens handlingsdel. Budsjett og økonomiplan skal omfatte hele kommunen og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver for minst de neste fire åra. Budsjettet for førstkommande år er bindende, mens økonomiplanen for resten av åra er retningsgivende.

Handlingsdelen viser hvordan Nedre Eiker kommune skal følge opp kommuneplanens samfunns- og arealdel ved å:

- Detaljere og utdype kommunens politiske strategier og mål
- Beskrive og prioritere tiltak og prosjekter innenfor neste fireårsperiode
- Være førende for prioriteringer og satsinger ved utarbeiding av budsjett og økonomiplan
- Fungere som oppdragsdokument for kommuneadministrasjonens utarbeiding av etatsmål og etatsplaner.

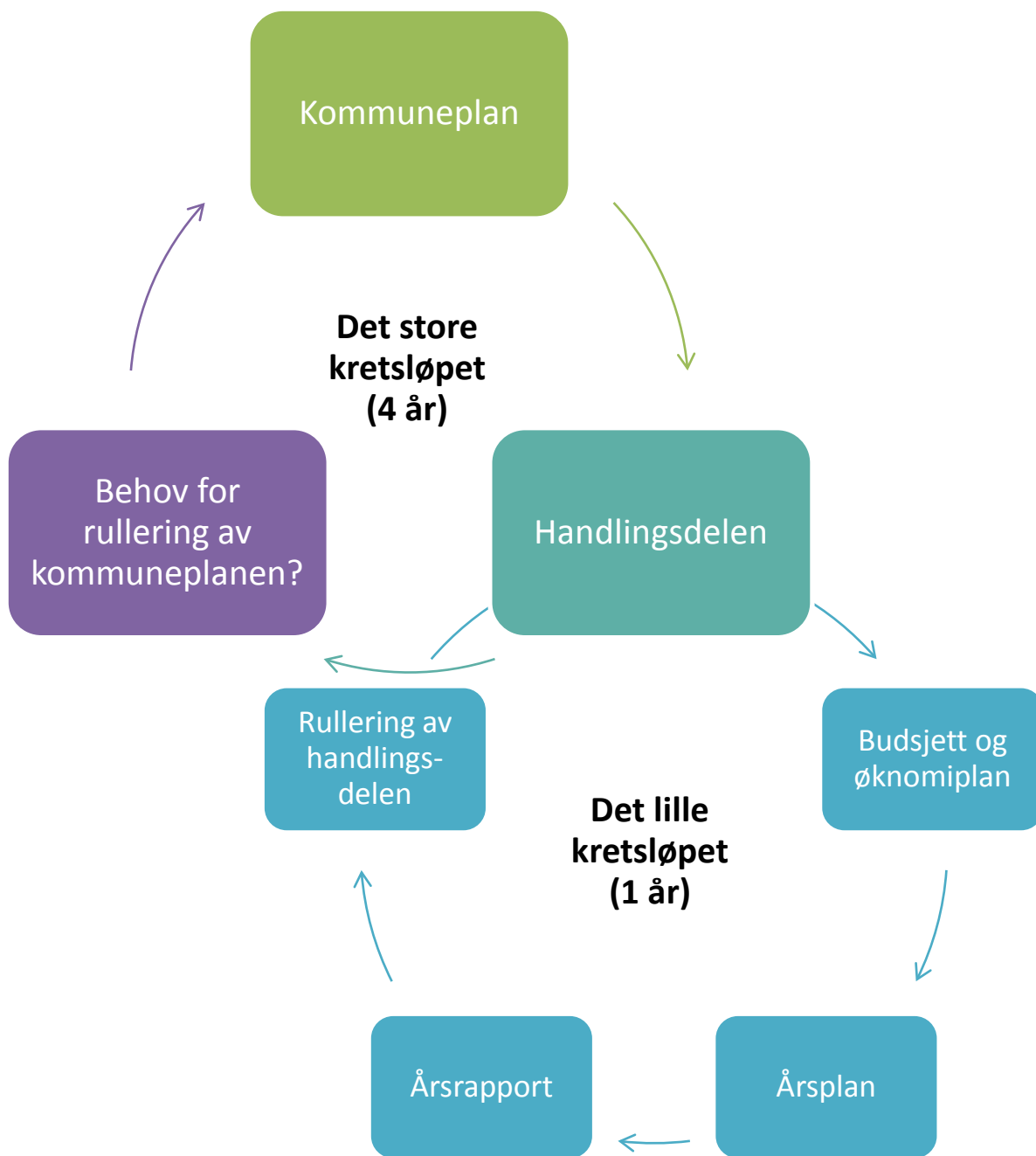
1.1.1 Samspillet mellom handlingsdel, budsjett og økonomiplan

Handlingsdelen og økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Sammen viser planene hvordan kommunen skal arbeide for å nå mål og gjennomføre tiltak innenfor de økonomiske rammene de neste fire åra. Det skal også komme tydelig fram hvordan kommuneplanens samfunnsdel følges opp.

I 2015 vedtas kommuneplanens handlingsdel før budsjettet og økonomiplanen. Utfordringa med denne rekkefølgen er at en fullstendig oversikt over det økonomiske handlingsrommet ikke foreligger når tiltak skal prioriteres. Bakgrunnen for dette er kommunens "nybrottsarbeid" med å samkjøre handlingsdel, budsjett og økonomiplan.

I budsjett og økonomiplan for 2016 vil handlingsdelen bli fulgt opp gjennom utarbeiding av mål og måleindikatorer i administrasjonens etatsplaner. Vedtaka i handlingsdelen gir da retning for etatenes prioritering av tiltak og økonomiske vurderinger.

I kommende år legges det opp til en prosess hvor handlingsdel og økonomiplanarbeid integreres. I utgangspunktet er det ikke krav om integrasjon mellom handlingsdelen og økonomiplanen. Imidlertid er det flere grunner til at de to planene bør samkjøres. Kommuneplanens handlingsdel skal revideres årlig, på samme måte som økonomiplanen. Derfor vil tjenesteområdets årsbudsjett og økonomiplan bli innarbeida i handlingsdelen. Budsjett og økonomiplan blir da et økonomisk handlingsprogram på kort og mellomlang sikt, og viser hvordan kommunen arbeider for å nå mål og gjennomføre tiltak for tjenesteområda innenfor de økonomiske rammene de neste fire åra. Dette vil medføre en parallell planprosess hvor handlingsdel og økonomiplan vedtas som en samla plan av kommunestyret i desember.

Figur 1: Sammenhengen mellom kommuneplanprosessen og årlig rulling av handlingsdelen.

1.2 Kunnskapsgrunnlag og bakgrunnsdokumenter

1.2.1 Rammer og føringer for planarbeidet

Følgende dokumenter er lagt til grunn ved utarbeiding av handlingsdelen:

- Kommunal planstrategi 2012-2015 for Nedre Eiker kommune, vedtatt av kommunestyret 26. september 2012.
- Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026, vedtatt av kommunestyret 28. januar 2015.
- Kommuneplanens arealdel 2011-2022, vedtatt av kommunestyret 31. august 2011, og pågående prosess knytta til revidering av arealdelen.
- Regional Areal- og transportplan for Buskerudbyen, vedtatt av Buskerud fylkeskommune 7. februar 2013.

1.2.2 Premisser for planarbeidet

Et hovedpremiss for kommuneplanarbeidet har vært Statistisk sentralbyrås (SSB) befolkningsframskrivninger. SSBs framskrivninger antyder en befolkningsøkning på henholdsvis 1 300 i 2019, 3 700 i 2026 og 8 000 i 2040, med sterkest vekst tidlig i perioden. Dette tilsvarer en årlig vekst på 1,12 %. Befolknings sammensetninga viser en økning innenfor alle aldersgrupper. Sterkest vekst vil det være innenfor aldersgruppene 67-79 år og 80 år og eldre, hvor antallet vil øke med 130-140 %.¹ Ei slik folketallsutvikling vil kreve ei gjennomgående oppdimensjonering av kommunens tjenestetilbud.

Folkehelse er utpekt som hovedsatsingsområde for kommunen fram mot 2026. Bakgrunnen for dette er felles forståelse om at god fysisk og psykisk helse er avgjørende for et godt liv for den enkelte. Befolkningas helse legger også føringer for hvordan kommunen prioriterer sine oppgaver og ressurser. Ei god folkehelse er derfor også bra for kommunen. Folkehelseprofilen for Nedre Eiker kommune viser at kommunen har utfordringer innen levekår, levevaner og fysisk- og psykisk helse som er større enn landsgjennomsnittet. Frafall i videregående er et konkret område der kommunen har utfordringer. Dette er et viktig område å fokusere på fordi en god inngang til voksen- og arbeidslivet forebygger helseutfordringer for den enkelte og redusere kommunens ressursbruk. Samfunnsdelen legger opp til ei brei satsing på folkehelse. For å oppnå bedring i folkehelseprofilen og redusere forskjeller, må tiltaka være strategisk forankra og retta mot områder som har reell effekt. Det er dessuten viktig å være tålmodig. Forebyggende arbeid viser resultater på lang sikt.²

Etter negative netto driftsresultat i 2013 og 2014 blei Nedre Eiker kommune innmeldt i ROBEK-registeret i juni 2014. Akumulert underskudd ved utgangen av 2014 blei på 60,2 millioner kroner, i tillegg kommer kommunens samla premieavvik på 99,7 millioner kroner. Det betyr at kommunen til sammen har et akumulert underskudd på 159,9 millioner kroner som må dekkes inn. Kortsiktig kan dette gjøres med for eksempel kassakreditt, mens det langsiktig må dekkes inn av positive netto driftsresultat.

¹ For mer informasjon om forventa befolkningsøkning og befolknings sammensetning, se utredninga *Befolkningsutvikling* på kommunens nettsider.

² Se utredning om *Folkehelse* på kommunens nettsider for mer informasjon.

Nedbetaling av premieavviket vil aleine belaste kommunens regnskap med over 12,5 millioner kroner i snitt per år de neste åtte åra. Det vil bli ei i stor utfordring for kommunen å dekke inn det totale akkumulerte underskuddet på 159,9 millioner kroner. På grunn av lave renter utgjør renteutgiftene på lånegjeld ei stadig mindre belastning, men kommunens lånegjeld er økende. Det er bekymringsfullt at den totale rente- og avdragsbelastninga øker.

Figur 2: Kort oppsummering av kommunens økonomiske rammer og handlingsrom.

Nedre Eiker – nærhet til alt og muligheter for alle

Nedre Eiker er et attraktivt sted å bo og vokse opp. Korte avstander mellom store sammenhengende tur- og grøntområder, blå vannveier og et levende sentrum med mangfoldig kulturtilbud og yrende liv kjennetegner kommunen. Tjenestetilbudet er godt og tilpassa innbyggernes behov og lokale arbeidsplasser og et næringsliv i vekst gir spennende jobb- og utviklingsmuligheter i nærområdet.

Med visjonen ønsker vi å oppnå følgende:

- Mjøndalen og Krokstadelva er kommunens naturlige sentrum og kjennetegnes av et yrende liv.
- Nedre Eikers blågrønne kvaliteter bidrar til trivsel og bedre helse for innbyggerne.
- Innbyggerne trives i trygge bo- og oppvekstmiljø med korte avstander til det meste.
- Lokale tjenestetilbud og varierte arbeidsplasser reduserer avstandene og øker attraktiviteten til Nedre Eiker.

1.3 Nedre Eikers visjon, strategiske prinsipper og satsingsområder

For å få til ei målretta og langsiktig satsing og utvikling har Nedre Eiker kommune utarbeida en visjon som strekker seg fram til år 2050. Kort oppsummert er visjonen:

“Nedre Eiker – nærhet til alt og muligheter for alle”

For å nå visjonen har kommunen valgt å legge tre strategiske prinsipper til grunn. Prinsippene er:

Føre var – Forebyggende – Forutsigbar

Føre var

- Nedre Eiker kommune håndterer usikkerhet på alle beslutningsnivå, både for nye tiltak og i eksisterende virksomheter. Eksisterende og framtidige problemstillinger identifiseres så tidlig som mulig. Problemstillinger skal belyses og analyseres. Ulike handlingsalternativ og utfordringer med tilhørende risiko, usikkerhet og konsekvenser skal vurderes og legges til grunn for videre beslutningstaking.

Forebyggende

- Nedre Eiker kommune reduserer sannsynlighet og risiko for uønskede hendelser og konsekvenser gjennom systematisk, tverretattlig og tverrfaglig arbeid. God planlegging, prosjektering og utførelse på tvers av etater og fagområder gir helhetlige løsninger. Forebygging legges til grunn ved all beslutningstaking og ved valg av tiltak. Løsninger som ivaretar folkehelseaspektet prioriteres.

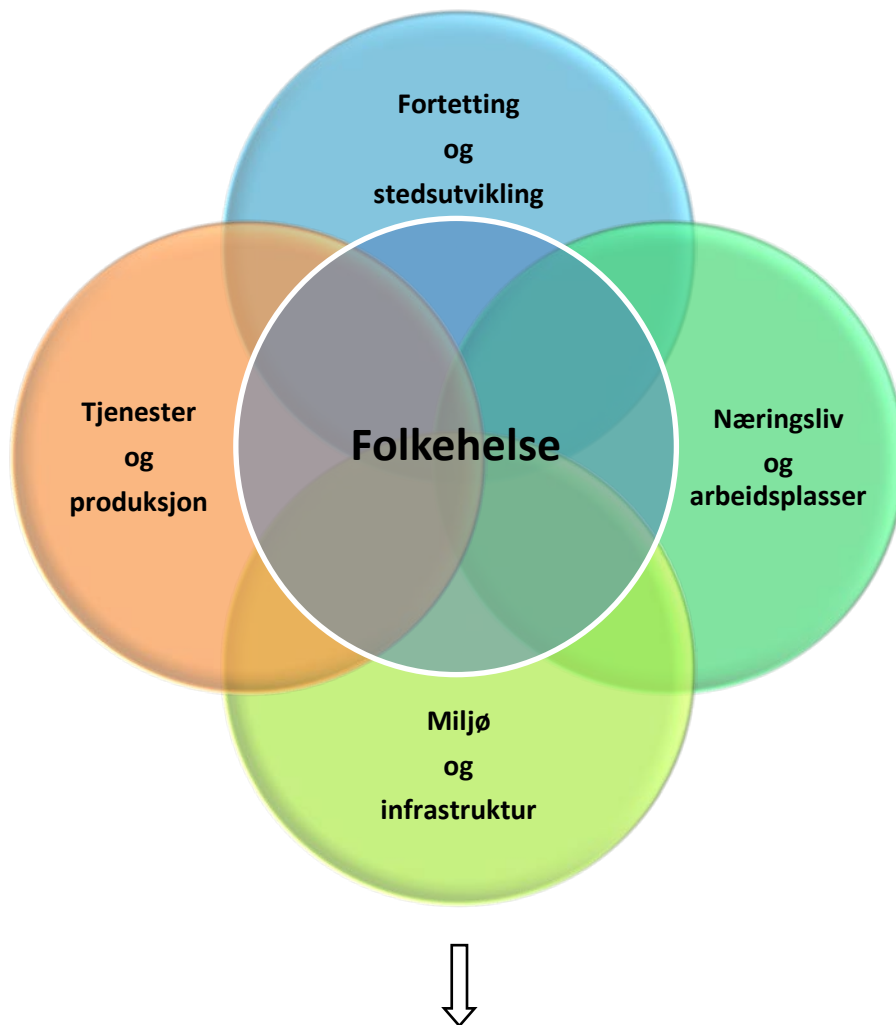
Forutsigbar

- Nedre Eiker kommune har tydelige rutiner, rammer og føringer som er lett tilgjengelige for allmennheten. Sammen med individuell og likeverdig behandling og avklart saksgang og behandlingstid skapes forutsigbarhet og trygghet for innbyggere, næringsliv og ideell/frivillig sektor. Samarbeid og kommunikasjon innad bidrar til et mer sømløst møte med kommunen.

1.3.1 Satsingsområder for kommuneplanperioden 2015-2026

Nedre Eiker har pekt ut fem satsingsområder for kommuneplanperioden 2015-2026. For hvert enkelt satsingsområde er det utarbeida egne delmål. Folkehelse er utpekt som hovedsatsingsområde.

Bedring i folkehelse krever kontinuerlig og helhetlig arbeid over en tidsperiode som strekker seg langt utover kommuneplanperioden på 12 år. Figuren under viser hvordan folkehelsemåla griper inn i og påvirker de andre satsingsområda.

Visjonen, nærhet til alt og muligheter for alle, nås gjennom målretta arbeid innen satsingsområda.

1.4 Valg og prioritering av tiltak

Nedre Eikers visjon og mål er ambisiøse og har ulike tidshorisonter. Til tross for forsøk har det vært vanskelig å finne et gjennomgående tiltaksnivå. Hovedgrunnene til dette er gjeldende målformuleringer i samfunnsdelen og usikkerhet knyttet til prioriteringer for den kommende fireårsperioden. Dette er noe det vil jobbes videre med ved neste rullering av handlingsdelen.

For å nå visjonen og måla er det viktig at det jobbes helhetlig og systematisk i hele kommuneadministrasjonen. Handlingsdelen skal bidra til dette ved å være et realistisk og oversiktlig styringsverktøy som administrasjonen skal følge opp. For å få til dette er det viktig at tiltak og framdriftsplan står i forhold til kommunens totale ressurser. Dette er spesielt viktig da kommunens økonomiske handlingsrom er begrensa. Med bakgrunn i dette har fire forutsetninger blitt lagt til grunn ved utvelgelse av tiltaka lista opp i handlingsprogrammet i kap. 2:

- Gjennomføring av alle tiltak er avhengig av **bevilgninger i årsbudsjettet**.
- Nedre Eikers kommuneplan, inklusive handlingsdelen, **implementeres i hele kommunen**. En god implementering og aksept i administrasjonen vil gjøre det enklere å jobbe helhetlig på tvers av kommunens etater og virksomheter og redusere ressursbruk som ikke bygger opp om kommunens visjon og mål.
- Kommunens strategiske prinsipper om **føre var, forebyggende og forutsigbar**. Hovedsatsingsområdet *Folkehelse* står sentralt. Ved å prioritere de strategiske prinsippa, ønsker kommunen å redusere framtidig ressursbruk på reparerende tiltak.
- **Samhandling og synergi** vektlegges. Dette gjelder både innad, på tvers av etater og virksomheter, men også utad mot andre eksterne aktører. Ved å samordne tiltak, vil effekten øke og den totale ressursbruken for hvert enkelt tiltak bli mindre.

Forslag til tiltak for å følge opp kommunens visjon og mål kan i hovedsak deles inn i fire grupper:

- Kommuneplanens samfunnsdel: Hvilke tiltak må gjennomføres for å nå måla?
- Faglige utredninger: Hvilke utfordringer står kommunen overfor og hva kan gjøres?³
- Idébasen: Samling av konkrete innspill gitt til kommuneplanarbeidet.
- Administrative innspill: Innspill fra rådmannens utvida ledergruppe (ULG).⁴

1.5 Videre oppfølging og rullering av handlingsdelen

Handlingsdelen legges til grunn ved utarbeiding av kommunens etatsmål og etatsplaner, budsjett og økonomiplan. Ved oppfølging av handlingsdelen er kommunen bevisst på, og benytter seg av, sine ulike roller som:

- myndighetsutøver og forvalter av fellesskapets verdier,
- tjenesteyter og produsent,
- tilrettelegger og samfunnsutvikler,
- eiendomsforvalter og
- arbeidsgiver.

Administrasjonen rapporterer årlig på hvordan handlingsdelen følges opp. Rapporteringa skjer i forbindelse med rullering av handlingsdelen.

³ Se de 13 interne utredningene på kommunens nettsider for mer informasjon.

⁴ Det blei arrangert en egen samling for ULG hvor oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel var hovedtema.

2. Handlingsprogram

I handlingsprogrammet finner du tiltak som kommunen skal prioritere i fireårsperioden 2016-2019 for å nå visjon og mål i samfunnsdelen. Tiltaka følger samfunnsdelens oppbygging med fem satsingsområder med tilhørende delmål. **Tiltaka står ikke i prioritert rekkefølge. Nummereringa er tatt med på grunn av seinere henvisning.** For mer informasjon om satsingsområda og delmåla, se Nedre Eikers samfunnsdel vedtatt 28. januar 2015.

2.1 Folkehelse

Hovedmål fram mot 2026:

Nedre Eiker oppnår bedring i folkehelseprofilen i forhold til dagens nivå. Strategiene *føre var og forebyggende* er godt forankra og følges i egen organisasjon. Hensynet til folkehelse inngår som vekta beslutningskriterium i all virksomhet og i alle vedtak der dette er relevant.

Delmål 1: Nedre Eiker reduserer ulikheter i levekår og bidrar til en god oppvekst.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en tiltaksplan for å redusere frafall i videregående skole. Tiltaksplanen involverer alle aktuelle sektorer, og sees i sammenheng med kommunens samla tilbud retta mot barn og unge i alderen 0-18.
2. Skoler og barnehagers praksis involverer foresatte systematisk i arbeid som fremmer interesse for læring og bidrar til et positivt og godt læringsmiljø.
3. Alle elever gis tilbud om å gjøre lekser på skolen.
4. Det utarbeides oversikt over antall barn som lever under fattigdomsgrensa.

5. Det utredes tiltak retta mot oppvekst- og bomiljø som påvirker folkehelse i positiv retning.
6. Det utarbeides en oversikt over tjenester og tiltak retta mot mennesker i en vanskelig livssituasjon.
7. Det prioriteres tiltak som får folk i arbeid/aktivitet og unngår stigmatisering.

Delmål 2: Nedre Eiker legger til rette for sunne levevaner og bygger opp under folks mulighet til å ivareta egen helse.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en strategi for opplysningsarbeid og tiltak som poengterer samspillet mellom den enkeltes ansvar og kommunens bidrag for å oppnå en sunn livsstil med fokus på kosthold og aktivitet.
2. Det utarbeides en tiltaksplan som starter med nybakte foreldre og følger opp gjennom barnehage og grunnskole. Fokus er sunn livsstil og mestring av foreldrerollen.
3. Kommunen tilegner seg kompetanse tilpassa innvandrere og flyktingers særskilte behov.
4. Kommunens kulturvirksomhet trekkes inn som viktig ressurs i arbeidet med forebyggende tiltak for barn og unge.
5. Kommunen arbeider med private, idretten og frivillig/ideell sektor for øvrig om tiltak som bygger opp under sunne levevaner og valg.
6. Det vurderes å etablere samarbeidsarenaer med private, idretten og frivillig sektor for øvrig, og oppretter eventuelt nye arenaer dersom det er behov for det.
7. Kommunen har en bevisst medieprofil som bygger opp under god folkehelse, for eksempel ved bruk av bilder og fokus på positive innslag.
8. Etatene synliggjør eksisterende helsefremmende tiltak og praksis, både innad og utad.

Delmål 3: Nedre Eiker er pådriver for å skape et inkluderende, sosialt og aktivt liv for alle.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides/revideres en oversikt over eksisterende tilbud innen kultur, idrett og friluftsliv.
2. Kommunen arbeider aktivt opp mot frivillige/ideelle organisasjoner for å sikre et breiest mulig aktivitetstilbud som gjenspeiler befolkningssammensetninga.
3. Det utarbeides en oversikt over lovpålagte og andre tiltak som skal gjøre tilbud og aktiviteter tilgjengelig for målgrupper med ulike behov.
4. Kommunen bruker egne arenaer aktivt for å fange opp utsatte målgrupper.
5. Kommunen sikrer at tiltak for forebygging av radikaliserings og ekstremisme integreres i eksisterende og nye planer.

Delmål 4: Nedre Eiker jobber aktivt for å sikre barn og unge en god oppvekst med mulighet til utfoldelse og mestring.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en helhetlig plan for arbeid med barn og unge på tvers av etater.
2. Det etableres rutiner for oppfølging og evaluering av tiltak slik at eventuelle mangler i tilbud til prioriterte målgrupper fanges opp.
3. Det utarbeides en strategi som fokuserer på tidlig innsats.
4. Barns bruk av arealer med vekt på leikeområder og andre arealer som fremmer fysisk aktivitet kartlegges.
5. Det innføres rullerende barnehageopptak.
6. Barnehagene bruker en felles plan for språkopplæring med spesiell vekt på særskilt norskopplæring slik at behovet for tospråklig opplæring i skolen reduseres.
7. Det utarbeides rutiner som fanger opp behovet for språkopplæring for barn som ikke går i barnehage og settes inn tiltak.
8. Det utarbeides tydelige kvalitetsindikatorer på hva som skal kjennetegne kommunens skoler, for eksempel elevantall, klassestørrelse, spesialrom, flerbruk og uteareal.
9. Det utarbeides en skolebruksplan med bakgrunn i kommunens kvalitetsindikatorer for skoler, forventa befolkningsvekst og vurdering av dagens skolebygg med tilhørende uteareal.
10. Det utarbeides en barnehagebruksplan med bakgrunn i utvalgte kvalitetsindikatorer, forventa befolkningsvekst og vurdering av dagens barnehager med tilhørende uteareal.
11. Barnehager og skoler utarbeider en handlingsplan for forebygging og håndtering av mobbing.
12. Skolene har fokus på vurdering som fremmer læring.
13. Skolene bruker praktiske aktiviteter og metoder i størst mulig grad.
14. Det utredes hvilke muligheter kommunen har for å få etablert et videregående opplæringstilbud.

Delmål 5: Nedre Eiker kommune har godt koordinerte tjenester som bygger på prinsippet om egen mestring og ivaretar innbyggernes behov.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en oversikt over tilbud som gjør innbyggerne i stand til å ta kontakt og få hjelp på et tidlig tidspunkt.
2. Det utarbeides en oversikt over frivillige organisasjoner og tilbud som kan utgjøre et supplement til de kommunale tjenestene.
3. Det utarbeides en oversikt over tilbud og støtteordninger for mottakere av kommunale omsorgstjenester som bidrar til forenkling av hverdagen for brukere og pårørende. Det sikres at informasjon om dette kommuniseres og er lett tilgjengelig.
4. Det utarbeides en strategi for hvordan velferdsteknologi skal brukes for å sikre trygghet og mestring i hverdagen for eldre og andre med behov for tjenester. Strategien skal være en del av et langsiktig arbeid med utforming av kommunens samla tjenestetilbud.
5. Eksisterende tiltak for forebygging og tidlig innsats ved psykiske helseproblemer og lidelser blant barn, ungdom og foreldre kartlegges og evalueres. Tilbud og tjenester justeres og systematiseres slik at de sikrer god effekt.
6. Tiltak og organisering retta mot personer med psykiske helseproblemer og rusproblematikk evalueres. Videre oppfølging ses i sammenheng med forebygging (skole/oppvekst), familieperspektiv (barnevern, familiehus) og livsløp (NAV).

2.2 Fortetting og stedsutvikling

Hovedmål fram mot 2026:

Nedre Eiker jobber aktivt for å binde Mjøndalen og Krokstadelva sammen med tettere bebyggelse ned mot Drammenselva og flere og bedre forbindelser over elva.

Solbergelva, Steinberg, Åsen, Stenseth, Langløkka/Hovjordet og Ytterkollen videreutvikles som gode bo- og oppvekstmiljø hvor skolene utgjør naturlige samlingspunkt. Stedene er nært knytta til sentrum gjennom gode forbindelser for myke trafikanter og kollektivtrafikk. Steinberg og Solbergelva videreutvikles som nærsentra og på Steinberg er jernbanestasjonen knutepunktet.

Delmål 1: Mjøndalen og Krokstadelva bindes tettere sammen og tilrettelegges med hovedfokus på gående, syklende og kollektivreisende.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en lokaliseringsstudie for bru/bruer over Drammenselva. Framtidig bruk av eksisterende krysningspunkter inkluderes i studien.
2. Gang- og sykkelveinettet i sentrumsområda opprustes.
3. Det etableres sykkelparkering i sentrumsområda.
4. Mjøndalen stasjon opprustes og videreutvikles i samarbeid med ROM Eiendom og Jernbaneverket.
5. Det utarbeides en samferdselsanalyse hvor det blant annet ses nærmere på ny atkomst til Mjøndalen.

Delmål 2: Mjøndalen og Krokstadelva videreutvikles til et levende sentrumsområde og et attraktivt sted å bo.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en områdeplan for Mjøndalen.
2. Gang- og sykkelakser til torg, store grøntområder og jernbanestasjonen kartlegges. Utvalgte hovedakser sikres i reguleringsplaner og prioriteres ved opparbeidelse og vedlikehold.
3. Lokaliseringsmuligheter for skole og barnehage i sentrum utredes gjennom skolebruksplan for kommunen.
4. Kommunen bidrar til videreutvikling av gode samarbeidsfora og medvirkningsarenaer med aktørene i Mjøndalen og Krokstadelva.
5. Plan for Vikhagan fullføres og legges til grunn for videre utvikling.
6. 1000-årsstedet videreutvikles som park. Deler av parken tilrettelegges for skating.
7. Det jobbes bevisst med positiv omdømmebygging for Mjøndalen og Krokstadelva. Et levende og attraktivt sentrum vektlegges.
8. Det samarbeides med Buskerudbyen om tilrettelegging for pendlere.

Delmål 3: Nedre Eikers grønne lunger og sammenhengende blågrønne struktur er godt egna som sosiale møteplasser, rekreasjonsområder og transportårer for gående og syklende.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Parker, møteplasser, leikeområder og grøntområder i sentrum innarbeides i reguleringsplaner. Større parker og leikeplasser av høy kvalitet og med tilbud til ulike brukergrupper prioriteres.
2. Håndtering av overvann utføres på en slik måte at det bidrar til trivsel og opplevelse i sentrum. Grønn overflatefaktor innarbeides i sentrumsprosjekter.
3. Gjennom regulering og erverv videreutvikles Kilen til et attraktivt rekreasjonsområde.
4. Det opprettes et pilotprosjekt, "blågrønn rute", der det legges til rette for rekreasjon langs et sentrumsnært vassdrag.
5. Kommunen utfører vedlikeholdsarbeid og bidrar til kvalitetsheving av felles uteområder i sentrum.
6. Kommunen samarbeider med lokale lag og foreninger om vedlikehold og kvalitetsheving av felles uteområder der det ligger til rette for det.

Delmål 4: Steinberg og Solbergelva videreutvikles som nærsentra med gode bo- og oppvekstmiljø.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en områdeplan for Steinberg. Områdeplanen legger til rette for videreutvikling av Steinberg som nærsentra og videre drift av Steinberg stasjon.

Delmål 5: Åsen, Stenseth, Ytterkollen og Langløkka/Hovjordet videreutvikles som gode bo- og oppvekstmiljø.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det framforhandles utbyggingsavtaler som sikrer oppgradering av vann og avløp til Åsen.
2. Det framforhandles utbyggingsavtaler som sikrer realisering av hovedadkomst til Åsen.

2.3 Miljø og infrastruktur

Hovedmål fram mot 2026:

Nedre Eiker har en sammenhengende blågrønn struktur fra Drammenselva og opp mot marka. Den blågrønne strukturen utgjør et sammenhengende "nett" som er godt tilrettelagt for rekreasjon og friluftsliv samtidig som det ivaretar det rike biologiske mangfoldet og landbruks- og kulturlandskapet.

Kommunen utbedrer og etablerer ny infrastruktur som favoriserer gående, syklende og kollektivreisende i og mellom sentrumsområda og langs skoleveiene. Kommunens bygg, boligmasse, eiendommer og infrastruktur fornyes, utbedres og vedlikeholdes. Nødvendige flomsikringstiltak er gjennomført.

Delmål 1: Nedre Eiker tilrettelegger for økt bruk av miljøvennlig transport.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en gåplan/gåstrategi for kommunen.
2. Nedre Eiker kommune arbeider aktivt for et sømløst kollektivtilbud med hyppige avganger.

Delmål 2: Nedre Eiker sikrer og ivaretar kommunens blågrønne struktur med tilhørende verdier.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en helhetlig plan for den blågrønne strukturen.
2. Behovet for ny kartlegging av det biologiske mangfoldet vurderes.

Delmål 3: Areal og infrastruktur knytta til vei og jernbane sikres og forbedres.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Kommunen bidrar i utredning og sikring av arealer til dobbeltsporet jernbane og stasjonsutvikling.
2. Ny trasé for E 134 utredes i henhold til tiltaksplanen i Buskerudbyen.

Delmål 4: Nedre Eikers bygg, boligmasse og eiendommer tilrettelegges og vedlikeholdes. Kommunalteknisk infrastruktur bygges ut og fornyes.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. For å ha kapasitet til planlagt utbygging, planlegges et nytt og større renseanlegg for kommunen.
2. Overvannsløsninger utformes og dimensjoneres slik at skade eller forurensing unngås ved kraftig nedbør.
3. Utskiftningstakt for vann- og avløpsledninger økes til 2 % i henhold til nasjonale anbefalinger.

Delmål 5: Nedre Eiker jobber aktivt for å redusere faren for flom. Gjennomføring av tiltak, økt kompetanse og styrka beredskap bidrar til trygghet hos innbyggerne.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Kompetanse knytta til forebygging og håndtering av flom, overvann og klimaendringer videreutvikles slik at kommunen er ledende innenfor området. Kommunen deltar aktivt i aktuelle kunnskapsarenaer.
2. Gjennom planlegging og utføring av flomsikringstiltak bør estetikk og bruk av området vektlegges.

2.4 Næringsliv og arbeidsplasser

Hovedmål fram mot 2026:

Nedre Eiker legger til rette for at kompetansekrevene næringer finner det attraktivt å etablere seg i kommunen. Egendekninga av arbeidsplasser økes.

Delmål 1: Nedre Eiker avsetter tilstrekkelig med arealer til næring i kommuneplanens arealdel.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en strategisk næringsplan for Nedre Eiker.

Delmål 2: Nedre Eiker bidrar aktivt med å legge til rette for nødvendig infrastruktur i tilknytning til næringsområda.

Delmålet følges opp fortløpende der det er aktuelt.

Delmål 3: Nedre Eiker bidrar til et livskraftig sentrum hvor beboerne utgjør en del av kundemassen for det lokale forretnings- og næringslivet.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Områdeplan for sentrum av Mjøndalen skal vektlegge tiltak med positive effekter for forretninger og næringsliv.
2. Kommunen skal ha parkeringsbestemmelser og skilting som sikrer effektiv bruk av parkeringsplasser i sentrum.
3. Kommunen er positiv til at forretninger, næringsliv og organisasjoner bruker sentrumsområda til arrangementer.

3.4 Tjenester og produksjon

Hovedmål mot 2026:

Nedre Eikers prioriteringer og tjenestetilbud gjenspeiler kommunens strategier utad mot lokalsamfunnet og er *føre var, forebyggende og forutsigbart*. Innbyggerne har oversikt over, og er godt kjent med, kommunens tjenestetilbud. Tilbudet har god kvalitet og blir oppfatta som rettferdig, godt koordinert og forutsigbart.

Andelen tjenester utført av ideelle, frivillige og private utgjør et supplement til det kommunale tjenestetilbudet.

Delmål 1: Kvalitet, omfang og nivå på kommunale tjenester er tydelig avklart. Saksgangen er effektiv og forutsigbar.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Den enkelte etat analyserer egen virksomhet og definerer områder som bidrar til godt omdømme og attraktivitet.
2. Hver etat utarbeider målbare kvalitetsindikatorer for oppfølging og kvalitet på tjenester.
3. Kommunikasjonsstrategien oppdateres. Rutiner for informasjon og kommunikasjon om tjenestetilbud, kvalitetsindikatorer og tydeliggjøring av innbyggernes og kommunens ansvar inngår i strategien.
4. Det utarbeides rutiner for hvordan evaluering av tjenestetilbud og kvalitetsindikatorer skal skje.
5. Saksbehandlingsrutiner gjennomgås for å sikre effektivitet, forutsigbarhet og samordning på tvers av ulike tjenester.
6. Grensa mellom kommunens ansvar og den enkelte innbyggers ansvar avklares og tydeliggjøres.
7. Selvbetjeningsløsninger utvikles og gjøres tilgjengelig for innbyggerne.

Delmål 2: Nedre Eiker arbeider strategisk for å ha et godt koordinert tjenestetilbud. Tilbudet tilpasses og dimensjoneres ut fra framtidige behov og prioriterte satsingsområder.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en oversikt over eksisterende tjenestetilbud innenfor etatene.
2. Det opprettes samarbeidsarenaer på tvers av etatene for å oppnå god koordinering, sambruk og flerbruk.
3. Brukergruppene behov vurderes. Tilbudet dimensjoneres og tilpasses kommunens satsingsområder og rammer.
4. Det prioriteres hvilke tilbud som skal sentraliseres og hvilke som skal plasseres i kommunens nærsentra og bo- og oppvekstmiljø.
5. Det utarbeides en IT-strategi for kommunen.
6. Det etableres løsninger som gjør det enkelt for brukerne å orientere seg og få veiledning.

Delmål 3: Nedre Eiker har riktig kompetanse innenfor alle fagområder og i alle ledd.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Det utarbeides en strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for kommunen.
2. Endringer i kommunens målsettinger og tjenestetilbud følges opp av systematisk organisasjonsutvikling.
3. Kommunen har til enhver tid minst 1 lærling pr. 1 000 innbyggere.

Delmål 4: Nedre Eiker samarbeider aktivt med ideelle og frivillige organisasjoner, private kunst- og kulturaktører, næringsdrivende og andre offentlige instanser.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Samarbeid med eksterne aktører, som bidrar til å utfylle og heve kvaliteten på kommunens tilbud innenfor satsingsområda, kartlegges og prioriteres.
2. Kommunen er tydelig på hvilke rolle (f. eks. pådriver, tilrettelegger, drifter eller medspiller) den påtar seg i et samarbeid.

Delmål 5: Nedre Eiker jobber systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyser er oppdaterte og politisk forankra. Analysene med tilhørende tiltaksplaner rulleres hvert fjerde år.

For å følge opp delmålet ønsker kommunen å starte opp og/eller gjennomføre følgende tiltak de neste fire åra (2016-2019):

1. Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse med tiltaksplan oppdateres jevnlig og forankres politisk hvert fjerde år.
2. Overordna og sektorvise beredskapsplaner revideres årlig.
3. Kommunen evaluerer og følger opp uønska hendelser.

3. Kommunale planer som støtter opp om satsingsområda

De kommunale planene under bidrar til at hovedmålet og delmåla innen satsingsområda nås og legges til grunn for kommunens arbeid de neste fire åra sammen med handlingsprogrammet (se kapittel 2).

Folkehelse

- Boligsosial handlingsplan 2010-2014
- Handlingsplan for vurdering for læring 2013-2016
- Handlingsplan for tidlig innsats for barn i skolen (TIBR)
- Forvaltningsrutiner for elevenes læringsmiljø § 9a, inklusive handlingsplaner mot mobbing
- Overgangsordninger mellom barnehage, barneskole og ungdomsskole
- Fosterhjemsplan
- Ruspolitisk handlingsplan 2008-2011

Fortetting og stedsutvikling

- Reguleringsplan for Krokstad senterområde, vedtatt 31. august 2011

Miljø og infrastruktur

- Trafikksikkerhetsplan Nedre Eiker kommune 2014-2017
- Sykkelplan for Nedre Eiker (forventes vedtatt høsten 2015)
- Miljøplan for Nedre Eiker 2013-2024
- Kulturminneplan (forventes vedtatt høsten 2015)
- Felles hovedplan for vannforsyning og avløp i Drammensregionen 2010-2021 med underordnede planer
- Administrativ vedlikeholdsplan for kommunens bygg og boligmasse
- Flomsikringsprosjekter for Nedre Eiker med påfølgende reguleringer

Næringsliv og arbeidsplasser

- Næringspolitisk strategi 1996-1999

Tjenester og produksjon

- Kommunikasjonsstrategi for Nedre Eiker kommune 2012-2015
- Kommunedelplan Helse og sosial Del 1 (2010) og Del 2 (2008)
- Demensplan (2009-2015)
- Fysioterapiplan (2010-2014)
- Handlingsplan for psykisk helse (2010-2012)
- Plan for legetjenesten 2013-2020
- Helhetlig ROS (risiko og sårbarhetsanalyse) og overordna beredskapsplan (forventes vedtatt høsten 2015) og sektorvise beredskapsplaner
- Plan for beredskap og kriseledelse
- Plan for etablering og drift av evakuering og pårørendesenter (EPS)

Nedre Eiker kommune

Besøksadresse:
Rådhusgata 2
3050 Mjøndalen

Postadresse:
Postboks C
3051 Mjøndalen

E-post:
post@nedre-eiker.kommune.no

Telefon: 32 23 25 00
www.nedre-eiker.kommune.no